Bài 4. THỰC HÀNH :

PHÂN TÍCH HOÀN LƯU GIÓ MÙA Ở CHÂU Á

I. MỤC TIÊU CỦA BÀI HỌC

Thông qua bài thực hành, HS cần :

– Hiểu được nguồn gốc hình thành và sự thay đổi hướng gió của khu vực gió mùa châu Á.

– Làm quen với một loại lược đồ khí hậu mà các em ít được biết, đó là lược đồ phân bố khí áp và hướng gió.

Mục 1. Phân tích hướng gió về mùa đông

GV hướng dẫn HS quan sát lược đồ phân bố khí áp và hướng gió mùa đông :

* Dựa vào bảng chú giải xác định các trung tâm khí áp trên lược đồ. Theo dõi sự thay đổi trị số các đường đẳng áp để biết được là trung tâm áp thấp hay áp cao (GV cần giải thích cho HS hiểu các khái niệm đã nêu trong mục II ở trên).
* Xác định các hướng gió chính thuộc 3 khu vực nêu trong SGK.
* Ghi kết quả xác định được vào vở học hoặc vở bài tập theo mẫu trong SGK.

Mục 2. Phân tích hướng gió về mùa hạ

Ở mục này GV hướng dẫn tương tự như mục 1.

Sau khi phân tích các hướng gió theo hai mùa, GV nhắc HS ghi các kết quả vào bảng tổng kết ở cuối bài.

– Nắm được kĩ năng đọc, phân tích sự thay đổi khí áp và hướng gió trên lược đồ.

II. NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN CHÚ Ý CỦA BÀI HỌC

Trước bài thực hành này, HS chưa quen với loại lược đồ phân bố khí áp và gió. Bởi vậy, GV cần làm cho các em hiểu nội dung loại lược đồ này.

1. Sự biểu hiện khí áp và hướng gió trên lược đồ

– Các trung tâm khí áp được biểu thị bằng các đường đẳng áp. Đường đẳng áp là đường nối các điểm có trị số khí áp bằng nhau. Có các trung tâm áp cao và trung tâm áp thấp. Ở khu vực áp cao thì trị số các đường đẳng áp càng vào trung tâm càng tăng. Ở khu vực áp thấp, trị số các đường đẳng áp càng vào trung tâm càng giảm.

– Hướng gió được biểu thị bằng các mũi tên. Gió thổi từ vùng áp cao đến vùng áp thấp.

Có hai lược đồ thể hiện sự phân bố khí áp và hướng gió của hai mùa : mùa hạ (tháng 7) và mùa đông (tháng 1).

2. Sự thay đổi khí áp theo mùa

Do sự sưởi nóng và hoá lạnh theo mùa, khí áp trên lục địa cũng như trên biển thay đổi theo mùa. Bởi vậy, có lược đồ phân bố khí áp và hướng gió của mùa đông và mùa hạ. Ví dụ, ở châu Á, về mùa đông trên lục địa có trung tâm áp cao Xi-bia, trên Thái Bình Dương có trung tâm áp thấp A-lê-ut và ở bán cầu Nam có dải áp thấp Xích đạo – Ô-xtrây-li-a. Bởi vậy, về mùa này ở Đông Á có gió tây bắc từ nội địa thổi ra biển. Ở Đông Nam Á có gió bắc hoặc đông bắc và ở Nam Á có gió đông bắc từ châu Á thổi về Xích đạo...

III. CÁC THIẾT BỊ DẠY HỌC CẦN THIẾT

Hai lược đồ phân bố khí áp và hướng gió chính về mùa đông và mùa hạ ở châu Á. Các lược đồ này GV tự chuẩn bị.

IV. GỢI Ý TIẾN TRÌNH THỰC HIỆN BÀI HỌC

1. Lời giới thiệu

– Nêu tên, mục tiêu và nhiệm vụ của bài thực hành

– Nêu phương pháp tiến hành.

2. Gợi ý tiến trình bài học